

TAR H

G R

Tarih dersi plan ve programı bütün olarak Kosova, Avrupa ve dünyanı n tarihine ait bilgileri kapsamaktadır. Tarih dersi plan ve programı nda Kosova 'da ya ayan de i ik toplulukları n tarihine ve geleneklerine özel dikkat gösterilecektir. Ö rencilerin yerel, bölgesel, ulusal kimli i ve ayrıca günümüzün giderek birbirine ba lanan dünyası ndaki geni kimlik kavramı da Tarih dersi plan ve programı ile verilecektir. Tarih dersi plan ve programı geçmi le yapı cı bir ekilde hesapla maya olan ihtiyacı uyandı rmaladı r.

Farklı lı klara kar ı ho görülü olmayı ve kar ı lı klı saygı yı a ı lamalıdı r.Ö renme hedeflerinin bir parçası olarak demokratik toplumlarda ulusal kimli in ve tarihi geleneklerin yerle tirilmesi, insanlar arası nda barı ı l anlayı ı geli tirme ve yapı cı bir ekilde beraber ya ayabilme dü üncesiyle bilgi, tutum ve becerilerin geli tirilmesiyle ba lantılı olmalıdır.

8. sınıfta Tarih dersinin ö rencilere 1815 yılı ndan 1918 yılı na kadar toplumun genel geli me bilimlerini tanı tma amacı vardı r.

Tarih dersi aracılı ıyla ö rencilere her tür geli imleri için yani ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel, insanlık ve ba ka ki iliklerini geli tirmeleri için olanaklar yaratılmaktadır.

8. sınıfta Tarih dersinin ö rencilerde ele tirel dü ünceyi, ara tı rmayı ve tarih kaynaklarını kullanarak de rlerine göre sını flandı rma yetene ini geli tirme hedefi vardı r.

GENEL VE ÖZEL HEDEFLER

Genel Hedefler

Ö renci:

- Belirli tarih dönemlerde temel toplumsal süreç ve geli meleri ayı rt edebilir,
- Farklı dönem ve mekanlara ait tarihsel kanı tları kullanarak insanlar, nesnelere, olaylar ve olgular arası ndaki benzerlik ve farklı lı kları belirler, de i im ve süreklili i algılar,
- Temel tarih kaynaklarını tanı r ve belirleyebilir.

Özel Hedefler

Öğrenci:

Bilgi açısı ndan

- Yeni ve Yakı nça 'a ait temel terminoloji bilgisini benimsemi ve tanı yabilir.

Anlama açısı ndan

- Kapitalizm düzenin özelliklerini anlayabilir

Uygulama açısı ndan

- Çe itli toplumsal durumlarda edindi i yetenek ve tarihi bilgileri uygulayabilir ve benzer (geçmi) olaylarla kı yaslama yapabilir,
- Bu tarih sürecinde insan toplumunun elde etti i geli meleri ayı rt edebilir ve kı yaslama yapabilir

Tutum ve de erler açısı ndan

- Sözkonusu tarihi dönem sürecinde insano lunun elde etti i medeni de erleri önemser,
- Kültürel, dinî, kavmî (etnik), cinsî farklı lı klara nazaran hoş görü ve saygı yla yakla ır,
- Farklı tarihî dönemlerden miras kalan kültürel de erleri korur (kitaplık, müze, ar iv ve benzer kurumlar).

IV. YENİ ÇA	3. Yeniça da Avrupa	XIX. yüzyılın ilk yarısında Avrupa XIX. yüzyılın ilk yarısında Avrupa'da önemli siyasi, toplumsal ve ekonomik gelişmeler. Viyana Kongresi, Avrupa'da devrimsel 1848 yılı. (2 ders)	- XIX. yüzyılın ilk yarısında Avrupa devletlerin gelişmelerini açıklayabilme - XIX. yüzyılın ilk yarısında Avrupa devletlerin arasındaki gelişmeleri ayrırt edebilme	Coğrafya, yurttaşlık eğitimi vb.
	6. Eğitim, kültür, bilim ve teknik	Avrupa ve ABD'de Sanayi inkılabı Avrupa ve ABD'de sanayi inkılabının başlaması; Sanayi inkılabının sonuçları, önemli Toplumsal, kültür ve sanatta gelişmeler. (1 ders)	- Sanayi inkılabının toplumun gelişimi için önemini de erlendirebilme - Kültür ve sanatta gelişmeleri belirtebilme	Ekonomi, bilim, sanat, edebiyat vb.
	4. Yeniça da Osmanlı imparatorluğu ve Balkanlar	XIX. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı imparatorluğu XIX.yüzyılın ilk yarısında Osmanlı imparatorluğu'nda siyasi gelişmeler (Yunanistan, Cezayir, Mısır sorunları) III. Selim ve II. Mahmut'un islahatları . Tanzimat; Kırım savaşı ve 1856 reformu (3 ders)	- XIX. Yüzyılın ilk yarısında Osmanlı imparatorluğunun siyasi gelişmeleri söyleme/yazma - XIX. yüzyıla Osmanlı imparatorluğu'ndaki reformları açıklama - Tanzimat ve 1856 yılındaki reformlarının mahiyetini ayrırt edebilme.	Coğrafya yurttaşlık eğitimi, hukuk vb..
	4. Yeniça da Osmanlı imparatorluğu ve Balkanlar	XIX. yüzyılın ilk yarısında Balkan yarımadası Tanzimat döneminde Arnavutlar;	- XIX. yüzyılda Balkan yarımadası ünitesinde geçen kavramları söyleme/yazma	Coğrafya, felsefe, edebiyat, sanat

		Arnavutları n milli uyanma hareketleri. Sırp ve Yunan isyanları XIX. yüzyı lı n ilk yarısı nda Bosna Hersek, Karada , Rumun ve Bulgarlar (3 ders)	- Balkan ulusları n milli uyanma hareketlerin nedenlerini ve gelişmelerini açıklayabilme	vb.
	3. Yeniça da Avrupa	ABD, talyan ve Alman Birli inin kurulması ABD'nin gelişmesi ve sömürgeci bir güç haline gelmesi; ABD'de iç savaş . talya ve Almanya'nı n siyasi birli ini sağlaması . (2 ders)	-ABD'nin gelişmesi ve iç savaş ını açıklayabilme talya ve Almanya'nın siyasi birli inin kurulmasını kar ıla tırması	Coğrafya, siyaset, vb.
	3. Yeniça da Avrupa	XIX. yüzyı lı n sonunda ve XX. yüzyı lı n başlangı cı nda Avrupa XIX. yüzyı lı n sonunda ve XX. yüzyı lı n başlangı cı nda Fransa, İngiltere, Avusturya-Macaristan. Rusya 'da gelişmeler. Avrupa'da Alman üstünlü ü: Üçlü ttilaf. Avrupa'da denge: Üçlü ttilaf Blokların çatılması (4 ders)	- XIX. yüzyı lı n sonunda ve XX. yüzyı lı n başlangı cı nda Avrupa ve ABD ünitesinde geçen kavramları söyleme/yazma - Üçlü ttilaf ve Üçlü ttilaf siyasi blokların kuruluş amaçlarını n farkını belirtebilme. - Blokların çatılması yerleri harita üzerinde gösterebilme	Coğrafya, siyaset, hukuk vb.
	5. Yeniça da Asya, Amerika ve Afrika	XIX. yüzyı lı da ve XX. Yüzyı lı n başlangı cı nda ABD'leri ve Asya, Güney Amerika ve Afrika Ülkeleri	- Amerika devletlerinin ba ımsızlık savaş larını n önemini açıklayabilme - Asya ve Afrika'da sömürge	Coğrafya, edebiyat, yurttaşlık e itimi vb.

		XIX.yüzyı lı n sonunda ve XX.yüzyı lı nba langı cı nda ABD'leri; Güney Amerika'da ba ı msı zlı k sava ları . Afrika'nı n sömürgele mesi; Uzak Do u'da sömürge hareketleri; Rusya'nin Orta Asya'ya geni lemesi (2 ders)	hareketlerini harita üzerinde gösterebilme	
	6. E itim, kültür, bilim ve teknik	XIX. yüzyı lı n sonunda ve XX. Yüzyı lı nba langı cı nda ekonomi, toplum, kültür, bilim ve sanatta geli meler İkinci sanayi inkilabı ve toplumsal geli meler; Kültür, bilim, sanat ve dü üncede geli meler. (1 ders)	- Sanayi inkilabı ve onun toplumsal geli me için önemini açıklayabilme - Kültür, bilim, sanat ve dü üncede geli meleri analiz yapabilme. - Kültür, sanat, bilim adamları nı seçebilme.	Ekonomi, teknik bilimler, sanat, felsefe vb.
	4. Yeniça da Osmanlı mparatorlu u ve Balkanlar	XIX.yüzyı lı n sonunda ve XX. yüzyı lı nba langı cı nda Osmanlı mparatorlu u Türkiye'de ilk Me rutiyet hareketleri; 1875-1878 yılları döneminde Osmanlı mparatorlu u II. Abdülhamid yönetimi ve bu yönetime kar ı tepki II. Me rutiyet devri ve bu devrin siyasi olayları (3 ders)	- Türkiye'de demokrasi hareketlerin önemini analiz edebilme - XIX. yüzyı lı n sonunda ve XX. yüzyı lı nba langı cı nda Osmanlı mparatorlu un siyasi geli melerini söyleme/yazma - Yeni osmanlı lar ve Gençtürkler hareketinin ünlü temsilcilerini seçebilme.	Co rafya, yurtta lık e itimi, hukuk, v b.
	6. E itim, kültür, bilim ve teknik	XIX. yüzyı lı n sonunda ve XX. yüzyı lı nba langı cı nda Osmanlı devleti ve toplumu	XIX. yüzyı lı n sonunda ve XX. yüzyı lı nba langı cı nda Osmanlı devleti ve toplumu ünitesinde	Ekonomi, e itim, bilim, sanat vb.

		Osmanlı devlet ve toplumsal yönetimi; Osmanlı ekonomisi, kültür, sanat, eğitim ve öğretimde gelişmeler (1 ders)	geçen kavramları söyleme/yazma - Osmanlı ekonomisi, kültür, sanat ve eğitimde gelişmeleri açıklayabilme	
	4. Yeniçağda Osmanlı İmparatorluğu ve Balkanlar	XIX. yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcında Arnavutlar XIX. yüzyılın ikinci yarısında Arnavutların milli hareketleri (Prizren ve Gëpek Birliği) XX. yüzyılın başlangıcında Arnavutların milli hareketleri (1908-1912 isyanları); Arnavutluğun bağımsızlığını ilan etmesi. XIX. yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcında Arnavutların kültür ve eğitim (3 ders)	- XIX. Yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcında Arnavutların belli başlı tarihi olgularını açıklayabilme - Arnavutluk'un bağımsızlığını ilan etmesinin önemini de erlendirebilme. - Arnavutların kültür ve eğitim gelişmelerini ayrıntı edebilme	Coğrafya, yurttaşlık eğitimi, edebiyat, sanat vb.
	4. Yeniçağda Osmanlı İmparatorluğu ve Balkanlar	XIX.yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcında Balkanlar 1875-1878 yıllarında Osmanlı - Rus savaşlarına Balkan ülkelerin katılımları. (Yunanistan, Sırbistan, Karadağ, Bulgaristan); Berlin kongresi ve XX. yüzyılın başlangıcında Balkan ulusları (1ders)	- XIX. Yüzyılın sonunda ve XX. yüzyılın başlangıcında Balkan uluslarının milli kurtuluş hareketlerinin özelliklerini belirtebilme - Büyük güçlerin Balkanlara neden ilgilendiklerini açıklayabilme	Coğrafya, yurttaşlık eğitimi, edebiyat, sanat vb.
V. YAKINÇA	1. XX.yüzyılın başlangıcında dünya	Birinci Dünya Savaşı ve Ekim Devrimi	- Birinci Dünya Savaşı'nın nedenlerini açıklayabilme	Coğrafya vb.

		<p>Birinci Dünya sava ını n nedenleri ve belirmesi; Cephelerde sava lar. ABD'nin sava a girmesi ve sava ının sonu. Sava ının karakteri ve sonuçları . Rusya`da ubat ve ekim devrimi. Devrimin sonuçları (2 ders)</p>	<p>- Cephelerdeki geli meleri harita üzerinde gösterme - Savası n sonuçları nı de erlendirebilme - Rusya`da ubat ve ekim devriminin niteli ini açı klayabilme</p>	
	<p>1. XX.yüzyı lı n ba langı cı nda dünya</p>	<p>Birinci Dünya Sava ında Osmanlı Devleti Osmanlı devletinin sava a girmesi ve cepheleri; Çanakkale cephesi. Kafkas, rak ve Suvey cephelerinde sava lar. Mondros ate kes ve Sevı r barı anla ması . Balkan cephesinde sava lar. Sava ta Kosova ve Arnavutluk. (2 ders)</p>	<p>- Osmanlı devletinin sava a girme nedenlerini açı klayabilme. Çanakkale sava ının önemini de erlendirebilme - Mondros ate kes anla ması nı n amacı nı tartı ma - Sava ta Kosova ve Arnavutluk'taki durumu açı klayabilme.</p>	<p>Co rafya, edebiyat, yurtta lık e itimi vb.</p>

Not: Ö retmen ve ö rencilerin seçimine 6 ders saati bı rakı lmı tır. Bu ders saatlerinde ö retmen yöre tarih içeriklerini açı klayabilir yada ö rencileri de erlendirir, kütüphane, tarih anı tları nı ziyaret edebilir vb.

Ö RET MYÖNTEMLER

E itim çalı maları nı , amaçları na ula tı rmada kullanı lacak metot ve teknikler çok önemlidir. Programda düzenlenen üniteler ve seçilen konular i lenirken izlenecek yollar, ba vurulacak etkinlikler, çocukta beklenen davranı de i ikli inin meydana gelip gelmeyece ini ve dolayısı yla e itim amaçları nı n gerçekte tirilmesinde önemli rol oynar. Bu bakı mdan, ö retmenin ö rencilerle birlikte sı nı f içinde veya dı ında amaçlara do ru yapaca ı çalı malar, e itim olu umuna etki yapan en önemli faktörlerdir. Bu sebeple ö retmen, e itim, ö retim çalı maları nda; ö rencileri amaçlara ula tı racak metotları ve etkinlikleri benimsemeli ve uygulamalı dı r.

Ünitelerin i leni inde ö retmen ihtiyaca göre anlatma (takrir), soru-cevap, gösterme, metin okuma, problem çözmeye, gözlem ve inceleme, gurupla çalı ma, tartı ma vb. Metodlar ve teknikler kullanabilir.

Ünitelerin i leni i sı rası nda ferdi, küme, seviye grupları ve sı nı f çalı maları gibi çalı ma ekillerine ba vurmalı dı r. Ö retmen, bu çalı ma ekillerini ö rencilerin durumları na, konunun özelli ine, okulun imkanları na ve ihtiyaca göre ayarlamalı dı r.

1. ANLATIM METODU

Ö retmenin herhangi bir konuyu, kar ı sı nda oturan ö rencilere iletmesi biçiminde uygulanmaktadır. Günümüzde ise, ö rencilerin pasif olarak oturmaları na neden oldu u, onlara dü üncelerini aç ık klama fı rsatı vermedi i için sı nı kıcı ve etkisiz bir metot olarak kabul edilmektedir.

Bu metod mümkün oldu u kadar az kullanı lmalı , mutlaka kullanı lması gerekiyorsa ö retmen konu ması nı çok dikkatli ve ayrı ntılı olarak hazı rlamalı , anlatacakları nı nasıl anlataca ı nı da planlamalı dı r.

2. SORU-CEVAP METODU

Soru – Cevap metodu, önceden hazı rlı k yapı ldı ı takdirde daha ba arılı olur. Bunun için ö retmen önce konuyu ayrı ntılı olarak ve planlı ekilde taramalı sorular hazı rlamalı dı r. Bu i lemin ö renciler tarafı ndan da yapı lması istenmeli ve böylece konu ile ilgili cevaplandır ı lacak sorular dersten önce hazı rlanmı olmalı dı r. Bu metodun etkili bir ekilde uygulanması için ö retmenler, ö rencilere soru sorma fı rsatı hazı rlamalı , mümkün oldu u kadar ö retimin amacı ve yönü ö rencilerin sorularına dayandı rılmalı dı r. Böylece ö retmenin ö rencilerin ilgi ve ihtiyaçları nı göz önünde bulundurarak ö retim yapması sa lanmı olur. Ö retmen ö renci sorularına yer ve önem verdikçe onları n daha dikkatli olmaları nı ve konuyla daha çok ilgilenmeletini de te vik etmi olacaktır.

3. GÖSTERME METODU

Ö retmen üniteleri açıklarken tarihi haritaları, emaları, fotoğrafları, müze ve tarihi anıtları ziyaret etmek sırası nda gösterme metodunu uygular. Bunun yanı nda Tarihsel mekanlara, Askeri bölgelere, kalelere, eski eitim-ö retim kurumları, saraylara geziler düzenlenebilir.

4. METİN OKUMA METODU

Tarih dersinde üniteier, konular açıklarken ö retimde tarihsel kaynak, edebi ve bilimsel metinlerden de faydalanabilir. Örne in eski hükümdarlar arasındaki mektupları içeren metinler, eski yöneticilerin anıları, anlatıma metinleri okuma parçalarını konularını oluşturabilir. Böyle metinlerle ö retmen konuyu açıklarken kanıtlardan örnekler verebilir. Ö retimde ö retmen metin metodunu kullanmakla öğrencilerin geçmi hakkında bilgilerini genişletirler ve çeşitli tarihi kaynak, eser, ansiklopedi sözlük seçmesi için beceri ve yeteneğin gelişmesine yardımcı edilir.

5. GRUPLA ÇALIŞMA METODU

Grup; birbiriyle ilişkileri ve aralarında ortak değerleri olan, birbirlerine bağlı iki veya daha fazla kişiden oluşan toplumsal bir birimdir. Grupla çalışma, ferdin sosyal gelişimini ve değerini sağlayan bir metottur. Bu metotla ferdin sorumluluk duygusu, başkasına veya gruba katkıda bulunma zevki de artırılır. Bu metod öğrencilerden oluşturulan gruplara birer konu verilmesi ve konunun öğrencilerce araştırılarak, sınavta grup halinde anlatılması şeklinde olmaktadır.

Grupların temel kriterleri: 3 – 7 kişiden meydana gelen gruplar en iyi çalışma gruplarıdır. En ideali 5 kişilik çalışma gruplarıdır. Her grupta bir başkan, bir sözcü ve bir de sekreter bulunmalıdır.

Çalışmaya başlayan grup içindeki her fert, öğretmenin rehberliği ile çalışmanın inceliklerini, her birinin yapacağı işi, sorumluluğunu iyice öğrenmelidir.

6. TARTIŞMA METODU

Tartışma, herhangi bir grubun, bir başkanın yönetimi altında, belirli bir düzen içinde hapsini ilgilendiren sorunlar üzerinde ve belli bir amaca dönük kararlara görüşmelerdir.

Örenci sayısı az sınıflar için en uygun bir tekniktir. Tartışma metodunda hem öğretmenle öğrenci arasında hem de öğrenciler arasında dinamik bir etkileşim, alış-veriş vardır.

Tartışma metodu, öğrencilerin ilgisini uyandırır, anlayışlarını değerlendirme, gerçekleri kavrama, eleştirici düşünme kabiliyetlerini geliştirir.

DERSLER ARASI İLİŞKİ

Tarih öğretiminin amaçlarına ulaşması için ona yakın olan derslerle ve programlarla ilişki kurması gerekir. Tarih dersi en çok ana dili, coğrafya, yurttaşlık eğitimi, güzel sanatlar, Felsefe, sosyoloji dersleri ve okullarda uygulanacak olan niceki: çatışma çözüm oyunları, insan hakları eğitimi, milli azınlıklar, kadınlar hakları gibi programlarıyla da ilişki geliştirebilir. Tarih dersini veren öğretmenler konuları ilişki kurarak ona yakın olan dersleri veren öğretmenlerle ilişki kurarak birlikteki çalışmalarında korelasyon yapabilirler. Öğretmenler aralarında birlikte öğrencilerle serbest etkinlikler, gezi ve ziyaretler esnasında konular bakımında ilişki yapabilirler. Tarih dersinin okulların kendileri getirecek olan programlarıyla da ilişki yapma imkanı vardı. Okulun getirdiği diğer programlar tarih dersinin programları daha da genişletebilir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğretme-öğrenme sürecinde öğrencilerin davranışlarında olumlu yönde değişimlerin olup olmadığı, ölçme ve değerlendirme ile belirlenebilir. Bunun yanı sıra öğrencilerin eğitim gereksinimlerinin saptanması ile öğretme-öğrenme sürecinin belirlenmesinde de ölçme ve değerlendirmeye gereksinim duyulur.

Ölçme, belli bir nesnenin ya da nesnelerin belli bir özelliğe sahip olup olmadığı gözlenerek sonuçlarının sayılarla ya da başka sembollerle gösterilmesidir. Değerlendirme ise, ölçme sonuçlarını bir ölçütlerle karşılaştırarak bir karara ulaşmaktır. Eğitimde farklı amaçlarla değerlendirilmeye başvurulabilir. Tarih dersinde de bu bağlamda: öğretim programını değerlendirme, ihtiyaç saptama, öğrencilerin hazırolu durumlarını saptama, öğrenme eksiklerini belirleme ve düzey belirleme amacı ile değerlendirmeler yapılabılır.

Öğretme-öğrenme sürecinde öğrencilere kazandıracak olan davranışlar; bilişsel, duyuşsal ve devinimsel davranışlar olmaktadır. Bu bakımdan, öğretme-öğrenme sürecindeki ölçme ve değerlendirme etkinliklerinin bu üç davranış alanındaki öğrenmeleri de içermesi gerekir.

Ölçme, değerlendirmenin bir ögesidir ve değerlendirme için gerekli olan gözlem sonuçlarının elde edilmesi içindir. Ölçme, özelliklerin veya niteliklerin sayı ve sembollerle değerlendirilmesi olarak da tanımlanır. Eğitimde kullanılan ölçme araçları şunlardır:

2. Yazılı sınavlar (Yazılı yoklamalar): Soruların yazılı olarak verildiği, öğrencilerin yazarak cevaplandırılmaları istendiği, genel olarak az sayıda sorunun sorulduğu sınavlara yazılı yoklamalar denir.
3. Kısa cevaplı testler: Bir kelime, bir rakam veya en fazla bir cümle ile cevaplandırabilecek sorulardan oluşan ölçme araçlarına, kısa cevaplı testler denir.
4. Çoktan seçmeli testler: Bir sorunun cevabını, verilen birtakım seçenekler arasından seçilerek verilmesi gerektiren sorulara seçmeli soru; seçmeli sorulardan oluşan bir ölçme aracı na da seçmeli test denir. Seçenek sayısı iki ise böyle seçmeli testlere doğru-yanlış testleri, ikiden çok ise çoktan seçmeli test adı verilir.

5. Sözlü sınavlar: Soruları sözlü olarak sorulup sözlü olarak cevaplandırılması istenen sınavlara, sözlü sınavlar veya sözlü yoklamalar denir.
6. Ödev ve projeler: Bir konu hakkında derinlenmesine inceleme yapma amacıyla verilen soru veya sorulara ödev veya proje adı verilir. Ödev ve proje bireysel olabileceği gibi birden çok öğrencinin birlikte yapacakları bir çalışmada da olabilir.

Tarih dersinde öğrencilerin duyuşsal ve psikomotor alan davranışlarını ölçülmesinde de ölçme ve değerlendirme yapılır.

Ö RET MARAÇLARI

Öğrenme-öğretme etkinliklerinde, öğrenmeyi büyük ölçüde kolaylaştıran araç-gereçlerin, özellikle ilköğretim okullarındaki öğrencilerimizin etkili ve kalıcı öğrenmelerinde önemli rolü vardır. Örneğin Tarih derslerinde birçok soyut konunun somut duruma getirilmesinde öğretim araç-gereçlerinden yararlanmak kaçınılmazdır.

Tarih dersinde en sık kullanılabilecek birkaç araç-gereç arasında resimler, haritalar ve levhalar, zaman ve tarih çizitleri, video kasetler, CD'ler, film çizitleri, duvar resimleri, diyapozitifler, albümler, tepegöz, episkop, teyp ve ses bantları, televizyon ve video, bilgisayar sayılabilir.

KAYNAKÇA

1. Akın Sina, Türkiye Tarihi, Cilt 1-4, Cem yayınevi, İstanbul,1990.
2. Armaoğlu, Fahir, Siyasi Tarih, 1789-1960, Ankara,1973
3. Baykal, Bekir Sıtkı, Yeni Zamanda Avrupa Tarihi, Ankara,1961.
4. Cemil Öztürk-Dursun Dilek (Editörler), Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi, Pegem Yayınları, Ankara, 2003
9. Karal, Enver Ziya, Osmanlı Tarihi, V-VIII.ciltler, Ankara, 1983
11. Mufassal Osmanlı Tarihi, 1-6 ciltler, İstanbul 1963.
12. Noel Malcolm, Kosova Një Histori e Shkurtër, Prishtinë -Tiran 2001.
13. Niyazi Akın, Milli Tarih I.II. İstanbul 1995.
14. Osmanlı Tarihi, Liseler için, MEB Yayınları, İstanbul,2001.
15. Sevim Alı, Yücel Yavaş, Türkiye Tarihi, Cilt 1-4, Ankara, 1989.
16. Sönmez Veysel, Sosyal Bilgiler Öğretimi, Ankara: Pegem yayınları, 1996.
18. Uzunçarşılı İsmail Hakkı, Osmanlı Tarihi, Cilt 1-4, TTK,1988

SÖZLÜKLER

1. Türkçe Sözlük, TDK, Cilt 1-2, Ankara 1998.
2. İmla Kılavuzu, TDK, Ankara 1996.

İNTERNET – KAYNAKÇA

1. www.meb.gov.tr
2. www.ttk.gov.tr
3. www.tarihvakfi.org.tr
4. www.iskenderiye.com